

Stálskipasmíð byrjað á Skála

Millum manna hefur verið talað nógv um at fáa byggingina av stálskipum eisini í Føroyum, soleiðis at ikki allur peningurin til ta stóru skipainvesteringina, ið fer fram, verður lögð í útlandum.

Skipasmíðjan í Havn hevur gjørt eitt stálskip og hevur annað í gerð, men hevur nú avgjort ikki at halda fram við byggingini fyrribils.

Stálskipasmíð í Føroyum fer tó ikki at halda uppat, tí nú hevur Skipasmíðjan á Skála í ætlan, at gera stóra bygging, so at tað betur enn higartil verður gjørligt at seta stálskip í gerð, tí verður byggingin bert at fara fram úti, so verður nógvur tærur at koma í av veðrinum.

Dagblaðið roynir at spjálka deyðaspjálk

Sjaldan tími eg at svara »Dagblaðnum«, tí tað er troyttandi at skriva uppi saman. »Dagblaðið« gevst ikki. Um tú so túsund ferðir hevur rætt og »Dagblaðið« órætt, so verður tú at siggja »Dagblaðið« við somu ósannind: aftur og aftur. Maður er so vordin, at um tú slítur hann sundur so livir hvørt stykkið kortini. Nakað soleiðis er »Dagblaðið« — serstakliga nú aftaná, at eg sló fast, at ikki er hópi í tí, sum »Dagblaðið« færdi fram ímóti mær. Fólkaflokkmaðurin slitaði í stumpur og stykkir, men ein litil stumpur nú og tá kemur fram í »Dagblaðnum« at geygja sum t.d. nú um dagarnar, tá ið hetta — ella lat meg kalla tað eitt tos — eitt pinkultitð tos soljóðandi: »Kann nakað vera so vitileyst, at Danbjørg ikki kann hava sagt tað?«

Hetta maðkatosið sigur hvørki eitt ella annað. Hvør kann so hugsa, hvat hann vil; men um tilíkt maðkatosið tími eg ikki at hugsa nakað, og so lata vit bara »Dagblaðið« fara hagar, tað nú einferð hoyrir heima.

Lat fara — ja, lat fara á vestfallið.

J. H. Danbjørg.

NYTT FRYSTIVIRKI varð tikið í brúk á Viðareidi um hálvan oktober. Hetta er litlið frystivirki við 37 frystiboksum í frystirúminum og kolrúmi. 156 frystiboxir eru uppsettar at leiga út. Fyri bygdina har við sínum stóra landbúnaði, mikla fuglamangi og øðrum er hetta av alstórum týdningi.

Minningarhald

Allahalgundag varð minningardagurin fyrri teim sjólættnu hátíðarhaldin á Sjømannsheiminum í Havn, har talaðu løgmaður, sjómannsskúlastjórin og Høgni Poulsen, prestur, aftaná varð farið niðan á plantasjóna, har minningarlota eisini varð hildin við stuttari bøn, síðan vóru kransar lagdir við minnisvarðan.

Minningargudstænastur vóru hildnar ymsar staðir um kvöldið. Teir, ið látið hava liv síðan 1. nov. 1960: John Petersen, Porkeri, Erling Eysturoy, Havn Mortan Simonsen, Havn, og Martin Frederiksen, Miðvági.

Byggingin av skipahöllini fer nú fram á Skála. Höllin verður av stálskinna- rum og klødd við aluminiumsplátum og verður 48×60 metrar, hæddin er 22 metr ar. Og skulu tvey stálskip kunna standa í gerð í hesi höll.

Annars er skipasmíðjan longu farin í holt við tað fyrsta stálskipið.

Felagsmarknaðurin

Í gjár kom tingið saman til viðgerðar av felagsmarknaðinum.

Landsstýrið legði fram hetta uppskot:

Uppskot til samtyktar

I.
Spurningurin um Føroya støðu, um so verður, at Danmark fer uppi tann europeiska vinnuliga felagsskapin hevur verið tó fyrribils viðgerð í lögtinginum. Løgtingið ynskir sum sína principiella støðu at úttala, at Føroya áhugamálið undir broyttu viðurskiftinum, sum fara at standast av, um so verður, at Danmark og kanska hini norðurlöndini eins og Stóra Bretland fara uppi sum limir ella á annan hátt knýst til tann europeiska vinnuliga felagsskapin, best verða varðveitt innanfrí henda felagsskapin.

Tað verður tó lagt við, at lögtingið ventar, at undir tingingunum við felagsskapin verður lagdur størstur møgulegur dentur á tey viðurskiftir, sum so burturav binda Føroyar til fiskivinnuna og á ynskið at varðveita Føroya serstöðu tjóðskaparlaga, søguliga og stjórnlaga.

Løgtingið ynskir at strika undir, at føroyska fiskimarkið verður 12 fjórðingar út frá beinum linjum og fram skjótast gjørligt og í seinasta lagi at galda frá 27. príl 1963.

Eisini verður hildið fram ynski, at Føroyar fáa rætt at velja umboð í nevnd sum talan verður um at seta sum ráðgevandi.

Áðrenn heimastýrið tekur endaliga støðu, verður spurningurin at leggja fyrri tingið aftur.

II.

Løgtingið samtykkir at seta niður 7-mannatingnevnd til saman við landsstýrinum og undir fyrisketi tess at víðgera spurningin um Føroya støðu til tann europeiska vinnuliga felagsskapin. Landsstýrið fær umframt heimild at uppnevna triggjar limir til nevndina umboðandi vinnulivið.

Skipaflotin øktur við 40 skipum

Seinastu fyra árin er skipaflotin øktur við 40 skipum, tá hetta árið er liðugt. Bert í ár eru komin 16 nýggj skip til landið. Tilsamans er tonsatalið 12.214 fyrri fiskiskipini, 36 í tali. Í sama tíðarskeiðið er tonsatalið av skipum ið strokin eru úr skipsregistranum 4.700, t.v.s. at flotin er vaksin seinastu 4 árin við 7.800.

Í hesum ári hava 30 skip ligið uppløgd hetta eru óll gomul skip, men nú fiskimarkið í Íslandi er vorduð vðkað verður neyvan fleiri skip av týðningi

Minningardagur teirra sjólættnu

VIÐ MINNINGARHÁTÍÐARHALDIÐ YVIR SJÓLÆTNAR FØROYSKAR FISKIMENN HELT P. M. DAM LØGMAÐUR, HESA RØÐU:

Ongin mynd er vakrari enn móðirin og barnið.

Allur alskur hennara stendur til tað. Og hon er liv og vera tess.

Tað sýgur ikki bara móðurmjólkina, men hana sum hon er, hennara liv. Hennara besti og eymasti dráttur verður givin barninum við móðurmjólkini. Hennara dreymur um tess framtíð, hennara vakra dreymar valda henni, ikki bara ta lotuna, tá ið hon hevur barnið við barm, men altíð, hvønn tíma á degnum.

So hvørt sum tað veksur, letur hon dreymar sínar og ynski fáa orð, orð sum barnið meira fólir enn skilir, men sum barnið kennir eru so sterk, so væl meint, eru tess liv. Og hon, sum hevur verið og er tikin av manni sínum, livsfylgjara sínum, veit onki uttan góð orð og góða mynd at geva av fadírnum og tí starvi og verki, hann fæst við.

Barnið sýgur soleiðis tál sín eisini fadírns tokka, fadírns lyndi og lag í livinum í tí arbeiði og strevi, hann hevur, og sum hann hevur givið alla sína meg.

Fadírinn kennir hetta samljóð, hesa

harmoni barsins og móðurinnar millum og kennir, at tey og teirra livslag og dráttur eru eitt við hann og um hann, og hann kennir seg sum ein óloysiligan part av teirra veru.

Og litli sonurin lærir soleiðis frá fyrsta degi fadírns tokka, fadírns lag og lyndi at kenna, at elska hann og stevna ímóti at taka lut í hansara arbeiði, striði og strevi. Tað festir soleiðis djúpari og djúpari røtur í barnsins hugsan og longslí at vera sum pápin. Og alt hetta her, henda vakra vera, er ein spegil, er ein mynd av tí, sum verður at standa barninum fremst í sál og sinni, sum verður meira og sterkari í hvørjum at festa seg sum barnsins mál, tað, tað stevnir at.

Tað speglar seg í barnsins leikum, í báti og øllum tí, sum barnið ger sær til eftirlíkingar av fadírns arbeiði, eftirlíkingar av fadírnum, sum hann er, honum, sum mamman hevur sett sum hin fyrsta og størsta og besta at eftirlíknar her á fólum.

Soleiðis er í tí litla dronginum skaptur ein óbendiliger longslur, ein óbendi (Framhald á 2. síðu).

SEV og Havnin

Tá Havnar býráð avgjordi at lata býin fara upp í SEV, varð nógv tosað um hetta mál, og vóru tað teir, ið gjørdugaldandi, at tað ikki fór at vera Havnin til størvegis gagn at fara upp í SEV.

Nú verða skjótt 2 ár liðin síðan sáttmálin varð gjørdur. Treytirnar fyri sáttmálanum eru ikki uppfyltar, t. d. við serligari linju til Havnar, og ofta hevur streymurin sviði, so enn hevur ein ikki kunnað sæð nakran fyrirmin við samgonguni.

Ternan verður seld

Nú er avgjort, at Ternan skal seljast til Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik. Hetta er nú avgjort á figgi arnevndarfund, har samtykt varð at geva landsstýrinum heimild til at selja Ternuna fyrri ikki minni enn kr. 200.000.

Nú skulu samráðingar fara fram millum Mjólkaforsyningina og landsstýrið um soluna og verður ventandi yvirtøkan at fara fram 15. november í ár.

Ternan verður sett í siglingina istaðin fyrri Streym, sum er lagdur sum ónýtligur at hava til rutusigling. Tað var lagt sum treyt, tá konsesjónin seinast varð longd, at betri rutubátur mátti fáast til siglingina.

Bjargingarfar kann sjálvandi ikki takast úr tænastuni uttan annað kemur í staðin. Landsstýrið fer fyrribils at seta annað far í siglingina fyrri Ternuna.

at leggjast.

Tað vóru 1. januar 1961 224 skip skrásett í Føroyum við einum tonsatalið uppá 35.196, t.v.s. at um triðingurin av flotanum er ikki undir 4 ára gamal.

Men tað eigur tó at vera ein stórir fyrirminur, at Havnin eisini verður í SEV, bæði fyrri høvuðsstaðin sjálfan og hini plássini, og tað man eisini fara at vera so í longdini. Tø er tað á einum øki, ið ein stór afturgongd er at merkja fyrri hin einstaka forbrúkaran. Framman undan samgonguna var tað gjørligt at gjalda el-rokningina í 10 portum árliga. Hetta er nú broytt til at vera hvørt fjórðingsár. Tað er eitt afturstig, sum ein má harmast yvir, at okkara býarstjórn er gingin við til, tí hjá familjummum, ið fáa vikuløn, er tað ikki altíð so lætt at skula gjalda fyrri fleiri mánaðar isenn.

Og nú varð heilt út av lagi. Hvi skal tað gerast fólk so torført sum hugsast kann, at koma á skrivstovuna?

Við at flyta avgreiðsluna niðan á Oyggjarvegin hevur SEV gjørt tað enn truplari hjá okkum at sleppa at gjalda rættstundis. Var tað ikki møgult, at ein inngjaldsstøð varð lögð eitt sindur meira sentralt í býnum?

Tað næsta verður væl, at vit skulu á høvuðsskrivstovuna hjá SEV í Vestmanna at gjalda, um ikki streymveitingin skal verða kvett.

Borgari í Havn.

Ellis- og avlamisheim

Bæði í Eysturoynni og í Vágum er ætlanin at byggja ellis- og avlamisheim. Ætlanin er, at heimidi í Eysturoy skal vera við Toftavátn. Heimidi í Vágum skal vera í Miðvági, niðan av bryggjun, og verður tað 70 m til longdar og í 2 hæddum. Róm verður fyrri 20 gomlum fólkum og 15 avlamisfólkum. Pallegregoriussen hevur gjørt skitsuprojekt: